

Espies japonesos

“M adrid va ser el centre de l'espionatge japonès més important d'Europa durant la Segona Guerra Mundial. Estocolm era la capital dels espies d'Hirohito pel nord i Madrid n'era la base per tota la zona meridional. A Madrid, l'any 1939 hi van enviar d'ambaixador Suma Yachikiro, el cap del servei d'informació del Gaimusho (Ministeri d'Afers Exteriors), un

personatge clau que assegurava la coordinació de totes les xarxes d'espies japoneses escampades pels països neutrals”.

Roger Faligot sap perfectament de què parla. Aquest periodista d'investigació francès, amb un llarg currículum –actualment és corresponsal de *The European* i col·laborador de la revista *Jeune Afrique*, però té al darrere una trentena de volums sobre història contemporània i els serveis secrets–, acaba de publicar, en forma de llibre, una minuciosa investigació sobre els serveis secrets japonesos titulat *Naisho*, paraula que vol dir “secret” i terme que, particularment, també s'aplica als serveis d'informació del Japó modern.

“L'ambaixador Suma –afirma Roger Faligot– centralitzava les informacions que arribaven a Madrid a través de la ‘xarxa To’ (Orient), sens dubte una de les més ultrasecretes i eficaces que funcionaven a Europa en aquells moments. Els seus agents eren corresponsals de premsa espanyols que actuaven als EUA i a la Gran Bretanya, motivats tant pels diners com per afinitats ideològiques amb l'Eix”.

La “xarxa To” va funcionar del gener del 1942 al juliol del 1944, sempre amb la benedicció del ministre d'Afers Estrangers, Serrano Súñer i amb l'acord de Franco. En fou un dels membres més destacats Ángel Alcázar de Velasco, un falangista veterà que, els primers anys de la transició, va fundar a Madrid un grupuscle anomenat Cruz Ibérica i que també es va embolicar en tota mena de temptatives involucionistes. El 4 d'abril del 1943 l'ambaixador Suma va enviar una informació obtinguda per la “xarxa To” sobre una pròxima reunió entre Roosevelt, Churchill i Stalin –revela Roger Faligot en el seu llibre–.

Es tractava de la famosa cimera que va tenir lloc, l'estiu del 1943, a Teheran.

Investigar els serveis secrets japonesos no ha estat fàcil per a Roger Faligot, que ha hagut d'aprendre la llengua i visitar les illes del Sol Naixent una pila de vegades des del 1994. “Fins ara no hi havia cap llibre com aquest –afirma–. He treballat tant els aspectes històrics (els serveis d'informació del Japó foren creats el segle passat amb l'ajuda de França i d'Alemanya i perfeccionats durant l'època d'Hirohito) com la situació actual. He fet entre-

vistes als més alts responsables i he visitat la seu central. Al Japó no hi ha cap servei centralitzat. Cada ministeri té el seu servei secret propi i, a més, hi ha el Naicho (Naikaku Joho Chosa Shitsu), Servei d'Informació i Investigacions del Primer Ministre. El Naicho, per exemple, té una unitat especial, única al món, formada per equips de cinc agents que treballen nit i dia, encarregats d'avaluar els riscos naturals que poden afectar el país a fi d'assegurar una resposta ultraràpida en cas de cataclisme. Formada després del terratrèmol de Kobe l'any 1995, es denomina Naikaku Joho Shuriaku Center (Centre d'Informacions Encarregat d'Anticipar els Riscos Majors)”.

A partir de la capitulació del 1945 els japonesos es van veu-

re obligats a paraitzar les activitats dels serveis d'intel·ligència militars propis, però es van dedicar tot seguit a recollir informacions en el camp de les ciències, la tecnologia i l'economia. D'aquesta manera, tot el país va començar a funcionar com un gran xuclador d'informació, fins al punt que ara els seus serveis secrets són considerats els més eficaços del món en aquest terreny.

“Essencialment treballen amb ‘fonts obertes’ –explica Faligot–, però difícils de fondre en un conjunt. Gràcies a Internet, els especialistes que es dediquen a vetllar algun tema específic, poden saber si se n'ha presentat cap tesi a l'Amèrica Llatina o si a Austràlia s'acaba de registrar la patent d'una millora tècnica. Això els permet de contractar els nous inventors o de comprar-ne els descobriments. Els serveis secrets japonesos no paren mai. Sempre són a la primera línia de foc de la guerra econòmica”. ■

XAVIER VINADER

“A partir de 1945, els japonesos es van dedicar a recollir informacions científiques i econòmiques. Sempre són a la primera línia de foc de la guerra econòmica.”